

PORADY DLA SPRZEDWCÓW

Szanowni sprzedawcy, właściciele sklepów i lokali gastronomicznych!

W pracy spotykacie nastolatków, którzy chcieliby kupić w Waszym sklepie lub lokalu napoje alkoholowe, mimo iż jest to niezgodne z prawem. Na pewno taka sytuacja jest dla Was trudna. Pamiętajcie jednak, iż Wasza zdecydowana postawa odmowna jest bardzo ważna.

Dlaczego?

Picie alkoholu przez osoby nieletnie może spowodować wiele niebezpiecznych sytuacji: wypadki drogowe, utonięcia, konflikty z prawem, niechciane kontakty seksualne. Alkohol zwiększa również prawdopodobieństwo, że młody człowiek stanie się ofiarą lub sprawcą przestępstwa.

Rozumowanie wielu dorosłych opiera się na fałszywych przesłankach:

- "Jak ja mu nie sprzedam, to kupi alkohol u konkurencji"
- "Jedno piwo mu nie zaszkodzi"
- "To nie jest moje dziecko, moje nie pije alkoholu i jest bezpieczne"

W przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe **uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy** (Art. 15 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Dwa zdjęcia młodych mężczyzn:

1. wiek 17 lat
2. wiek 29 lat

Dobłą praktyką jest sprawdzenie dokumentów wszystkich klientów, którzy wyglądają na mniej niż 21 lat, gdyż w ten sposób stwarza się trzyletni bufor ochronny. W niektórych krajach stosuje się 5 do 10 lat „ochronnych” przy sprawdzaniu wieku. Zabezpiecza to przed podaniem alkoholu

Pamiętaj – alkohol jest substancją psychoaktywną i zmienia zachowanie człowieka. Jego nadmierna ilość stanowić może zagrożenie i dlatego jego sprzedaż musi być kontrolowana.

ZASADY ODPOWIEDZIALNEJ SPRZEDAŻY

W Polsce jest około 150 000 punktów sprzedaży wyrobów alkoholowych. Tysiące sprzedawców, którzy pracują w tych punktach, powinno umieć powiedzieć "nie", kiedy nieletni chcą kupić wyroby alkoholowe. Sprzedawcy powinni też poprosić klientów o udowodnienie pełnoletniości w przypadkach, gdy mają jakiegokolwiek wątpliwości, co do wieku klienta.

Zasady odpowiedzialnej sprzedaży:

- Sprzedaję wyroby tytoniowe i alkoholowe osobom pełnoletnim
- W widocznym miejscu (np. na drzwiach lub na kasie) mam naklejkę "Stop! Nie sprzedajemy wyrobów alkoholowych niepełnoletnim"
- Sprawdzam wiek młodej osoby, która chce kupić wyroby alkoholowe. Wiem, że mam prawo poprosić o dokument potwierdzający pełnoletniość,
- Nie sprzedaję wyrobów alkoholowych młodej osobie, która odmawia okazania dokumentu potwierdzającego pełnoletniość. To wbrew prawu i grozi za to grzywna.

Gdy klient poprosi o alkohol

- Zwracaj uwagę na wiek kupującego; oceń, czy jest pełnoletni
- Jeśli masz jakiegokolwiek wątpliwości, czy klient ma 18 lat, poproś o aktualny dokument z datą urodzenia
- W przypadku odmowy okazania dokumentu, nie sprzedawaj wyrobów tytoniowych
- Nie sprzedawaj papierosów nieletnim, nawet wtedy, gdy twierdzą, że kupują je z polecenia rodziców
- Powiedz klientowi, że prawo wyraźnie zabrania ci sprzedawać wyroby tytoniowe osobom, które nie są pełnoletnie. Wskaż na naklejkę "stop 18" z podstawą prawną zakazu.
- Poinformuj klienta, że za złamanie prawa możesz być ukarany/a grzywną do 5000 zł.
- Zachowuj się uprzejmie, ale zdecydowanie. Nie podnoś głosu. Prawo jest po twojej stronie

Gdy odmawiasz sprzedaży alkoholu nieletnim:

- Jesteś w zgodzie z prawem
- Nie ryzykujesz utraty zezwolenia i kary grzywny
- Dajesz dowód odpowiedzialności za siebie i innych
- Zapobiegasz negatywnym następstwom spożycia alkoholu przez osoby nieletnie

Odmowa powinna być stanowcza, ale uprzejma. W kontaktach z nastolatkiem najlepiej sprawdza się spokojne powtarzanie krótkiego i zrozumiałego komunikatu. Może to wyglądać tak:

Nie mogę sprzedać Ci alkoholu bez upewnienia się, że masz 18 lat. Proszę o okazanie dokumentu stwierdzającego Twój wiek

Odmowa sprzedaży alkoholu nieletnim powinna być jednoznaczna i może zawierać jeden z poniższych argumentów:

- Nie sprzedam ci alkoholu, bo jesteś niepełnoletni
- Nie sprzedam ci alkoholu, bo prawo zabrania sprzedaży nieletnim
- Nie sprzedam Ci alkoholu, bo sklep / lokal / może stracić zezwolenie na sprzedaż alkoholu*

Co zrobić z agresywnym klientem?

- Staraj się nie ulegać jego perswazjom i złości
- Nie daj się wyprowadzić z równowagi
- Poproś o pomoc kierownika sklepu lub innego współpracownika
- Jeżeli sprawa będzie tego wymagała – wezwij policję.

Spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży

Żeby nie było żadnych wątpliwości – **N I E WOLNO** pić alkoholu, pod żadną postacią i w żadnym momencie trwania ciąży. Z badań sopockiej PBS (2005) wynika, że jedna trzecia kobiet w Polsce przyznaje się do picia alkoholu w czasie ciąży. Szacuje się, że w Stanach Zjednoczonych dotyczy to ponad 50% kobiet. **Najczęściej pije się piwo i wino, uważane za mniej szkodliwe, niż mocniejsze trunki.**

- Co trzecia kobieta (33%) w wieku prokreacyjnym (18-40 lat) piła alkohol w czasie ciąży.
- Ponad dwie trzecie Polaków (83%) spotkało się z informacją, że nawet najmniejsza ilość alkoholu spożyta przez kobietę w ciąży może stanowić zagrożenie dla normalnego rozwoju płodu.
- Niemal jedna trzecia (32%) badanych Polaków spotkała się z opinią, iż kobieta w ciąży powinna spożywać regularnie niewielkie ilości czerwonego wina. 16% badanych jako źródło tej wiedzy wskazało lekarza (CBOS 2005).

Kobiety nadużywające alkoholu często rodzą dzieci cierpiące na Płodowy Zespół Alkoholowy, czyli FAS (Fetal Alcohol Syndrome). Dzieci z FAS mają charakterystyczny wygląd: są mniejsze, z nieproporcjonalnie małą główką, wąską górną wargą, spłaszczonym nosem, z oczami szeroko rozstawionymi i z opadającymi powiekami.

FAS/FAE jest jednostką chorobową w 100% możliwą do uniknięcia, wystarczy, że kobieta w ciąży powstrzyma się od picia alkoholu w każdej, nawet niewielkiej ilości.

AKTY PRAWNE

Poniższe polskie oraz europejskie deklaracje i akty prawne są uzasadnieniem dla działań mających na celu ograniczenie dostępu do alkoholu osobom niepełnoletnim. Materiały informują także o polityce Państwa w kwestii wychowania społeczeństwa w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

- Rekomendacje Rady Europy
- Deklaracja Europejskiej Konferencji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2015-2020

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

Art. 15.

1. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości;
- 2) osobom do lat 18;
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

2. **W przypadku wątpliwości, co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.**

Przepisy karne

Art. 43.

1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

3. W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

4. Orzekanie w sprawach o przestępstwa określone w ust. 1 i 2 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

KONSEKWENCJE SPRZEDAŻY ALKOHOLU NIELETNIM

Cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu

W ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej zwanej - ustawą) w art. 15 ust. 1 sformułowano bezwzględny zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom do lat 18 (dalej zwanym - nieletnimi).

Zezwolenie na sprzedaż alkoholu cofa się w przypadku:

1) nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:

- a) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw;
- b) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów określonych w art. 14 ust. 3 i 4;

2) nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych;

3) powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego;

4) wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł;

5) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4;

6) popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie;

7) orzeczenia, wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

Postępowanie administracyjne w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych .

Na podstawie przepisu art. 18 ust. 10 pkt 1 ustawy czyn polegający na dokonaniu sprzedaży napojów alkoholowych osobie nieletniej, stanowi przesłankę upoważniającą organ gminy do podjęcia procedury cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Organ gminy może podjąć postępowanie dotyczące cofnięcia zezwolenia działając: -z urzędu/ -z własnej inicjatywy, na podstawie posiadanych informacji, czyniąc to w oparciu o istniejące regulacje prawne (przepisy ustawy). Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

Postępowanie w sprawie o popełnieniu przestępstwa

Sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim została na podstawie art. 43 ustawy, zakwalifikowana do kategorii przestępstw. Za dokonanie sprzedaży napojów alkoholowych osobie nieletniej, art. 43 ust. 1 ustawy przewiduje sankcję karną w postaci grzywny nie określając jej wysokości (aktualnie kolegium może ukarać grzywną do wysokości 5 000 PLN).

Warunki prawne sprzedaży alkoholu

Definicja napoju alkoholowego - produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy w stężeniu przekraczającym 0,5 proc.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

W celu uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych należy złożyć wniosek zawierający następujące dane:

1. oznaczenie rodzaju zezwolenia;
2. oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania;
3. numer w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej;
4. przedmiot działalności gospodarczej;
5. adres punktu sprzedaży;
6. adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

Do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć następujące dokumenty:

1. zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z rejestru przedsiębiorców;
2. dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych;
3. pisemną zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym;
4. decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia

Opłata za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi :

- za zezwolenie na sprzedaż wódki 2.100 zł

- za zezwolenie na sprzedaż wina 525 zł
- za zezwolenie na sprzedaż piwa 525 zł

Jeżeli ktoś sprzedaje wszystkie alkohole, musi płacić osobno za każdą koncesję. Jeżeli kontynuuje sprzedaż w kolejnym roku, a wartość sprzedaży przekroczyła wyznaczone progi, to za koncesje płaci więcej - 1,4 proc. od wartości sprzedaży piwa i wina - gdy w ciągu ostatniego roku wartość sprzedaży przekroczyła 37,5 tys. zł, a 2,7 proc. w przypadku handlu wódką - gdy sprzedaż przekroczyła 77 tys. zł.

Zabroniono **reklamy i promocji** w Polsce napojów alkoholowych oraz podano określenia tych pojęć. Reklama tych towarów to publiczne rozpowszechnianie ich wizerunków, znaków towarowych lub symboli graficznych z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych ich producentów. Nie można reklamować i promować produktów, których cechy (np. znak graficzny, kształt) są tożsame lub zbliżone do właściwości napoju alkoholowego, jak również przedsiębiorcy wykorzystującego takie produkty w swoim wizerunku. Od zakazu są pewne wyjątki. Dozwolone są np. pewne formy propagowania piwa, pod pewnymi jednak warunkami, z których główny dotyczy zakazu adresowania ich do młodzieży i prowokowania skojarzeń z seksualnością, pracą czy sukcesem zawodowym. Za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych między kontrahentami. Jest ona dopuszczona wprost w hurtowniach, punktach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, a także w lokalach gastronomicznych.

Zabroniono picia napojów wysokowych na ulicach, placach i w parkach. Wyposażono sprzedających w możliwość legitymowania kupujących alkohol w razie wątpliwości co do ich wieku.

Zgodnie z art. 43 ustawy kto sprzedaje trunki, gdy jest to zabronione, bez lub wbrew zezwoleniu popełnia przestępstwo i podlega karze grzywny. Sprawcom tych przestępstw grożą jeszcze inne konsekwencje: przepadek napojów alkoholowych czy zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na ich sprzedaży lub podawaniu przez okres 3 lat.

W szczególności istnieje możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności karnej z art. 233 i 271 k.k. (poświadczenie nieprawdy) osób występujących o zezwolenie na sprzedaż alkoholu w przypadku zaniżenia przez nie wartości obrotu wyrobami alkoholowymi - informacja ta stanowi punkt wyjścia do obliczenia należnej opłaty koncesyjnej. Istnieje również możliwość wystąpienia do urzędów skarbowych o skontrolowanie przedsiębiorcy prowadzącego sprzedaż alkoholu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w obrocie alkoholami wszczynane jest postępowanie z ustawy karnej skarbowej.

Zezwolenie na sprzedaż alkoholu może być cofnięte m. in. w następujących przypadkach: prowadzący sklep czy lokal nie przestrzega zasad obrotu zawartych w ustawie, w szczególności sprzedaje alkohol osobom nieletnim i nietrzeźwym, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy powtarzają się zakłócenia porządku publicznego w związku ze sprzedażą alkoholu przez daną placówkę, do sprzedaży wprowadzany jest alkohol z nielegalnego źródła.

Przestrzegaj prawa! Korzystając z zezwolenia bierzesz na siebie szereg obowiązków i odpowiedzialność za sprzedaż i podawanie alkoholu odpowiednim osobom w odpowiedniej formie i miejscu. Klient niepełnoletni, nietrzeźwy lub nie posiadający pieniędzy nie podlega żadnym sankcjom za próbę zakupu alkoholu. Tobie4 za nieprzestrzeganie prawa grożą kary pieniężne, cofnięcie zezwolenia oraz kara pozbawienia wolności. Sprzedaż napojów alkoholowych musi być prowadzona zgodnie z obowiązującym prawem.

Słowniczek pojęć:

W ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zastały wyjaśnione pojęcia dotyczące warunków prawnych prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych (art. 2¹):

Najbliższa okolica punktu sprzedaży napojów alkoholowych – to obszar mierzony od granicy obiektu, zamknięty trwałą przeszkodą o charakterze faktycznym, taką jak krawędź jezdni, zabudowa, która ze względu na swój charakter uniemożliwia dostęp oraz kontakt wzrokowy i głosowy, mur bez przejść oraz ciek wodny bez bliskich przepraw:

Promocja napojów alkoholowych – publiczna degustacja napojów alkoholowych, rozdawanie rekvizytów związanych z napojami alkoholowymi, organizowanie premiowanej sprzedaży napojów alkoholowych, a także inne formy publicznego zachęcania do nabywania napojów alkoholowych;

Reklama napojów alkoholowych – publiczne rozpowszechnianie znaków towarowych napojów alkoholowych lub symboli graficznych z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych przedsiębiorców produkujących napoje alkoholowe, nieróżniących się od nazw i symboli graficznych napojów alkoholowych, służące popularyzowaniu znaków towarowych napojów alkoholowych: za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy przedsiębiorcami zajmującymi się produkcją, obrotem hurtowym i handlem napojami alkoholowymi:

Sponsorowanie – bezpośrednio/pośrednio finansowanie lub współfinansowanie działalności osób fizycznych, prawnych, jednostek organizacyjnych bez osobowości prawnej, w celu np. upowszechniania, utrwalania nazwy, producenta, dystrybutora, znaku towarowego czy innego oznaczenia charakteryzującego przedsiębiorcę, czy jego działalność w zamian za informowanie o sponsorowaniu;

Informowanie o sponsorowaniu – prezentowanie informacji zawierającej nazwę sponsora lub jego znak towarowy w związku ze sponsorowaniem;

Wydzielone stoisko – stoisko oddzielone d pozostałej powierzchni punktu sprzedaży, ciąg handlowy lub lada;

Sklep branżowy ze sprzedażą napojów alkoholowych – placówka, w której roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych stanowi nie mniej niż 70% wartości sprzedaży ogółu towarów w tym punkcie.

Często zadawane pytania.....

Przedsiębiorca opłacił zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych za cały rok z góry. Z powodu wypowiedzenia umowy najmu, musi przenieść punkt sprzedaży w inne miejsce.

Czy należy mu zwrócić wniesioną opłatę? Czy można zaliczyć wniesioną opłatę na poczet nowego zezwolenia?

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. nie przewiduje zwrotu pobranych rocznych opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku rezygnacji z tego typu działalności. To stanowisko podzielił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 4 kwietnia 2002 r. (II SA/Łd 1450/98): „Obowiązek uiszczania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ma charakter publiczno-prawny. Opłata ta powiązana jest z ustawowymi zadaniami gmin. Dla dokonania zwrotu takiej opłaty niezbędne jest istnienie ustawowej regulacji przesłanek zwrotu, sposobu i trybu zwrotu opłaty. Tryb i zasady oraz sposób obliczania wysokości opłaty uregulowane są ustawowo. Nie ma jednak przepisów ustawowych określających przypadki, gdy może nastąpić zwrot opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych uiszczonych przy podejmowaniu działalności objętej zezwoleniem, sposób i tryb zwrotu”. Nie ma również możliwości zaliczenia wpłaconej kwoty na poczet nowego zezwolenia.

Czy przedsiębiorcy, który po raz pierwszy ubiega się o wydanie zezwolenia, przysługuje prawo do wniesienia opłaty w ratach?

W opinii Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, brak jest podstaw prawnych do uznania, że przedsiębiorca w roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia, jest pozbawiony możliwości skorzystania z uprawnienia w postaci ratalnego systemu wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych. Ponadto zauważyć należy, że wprawdzie ustawodawca wprowadza zasadę, że opłata za korzystanie z zezwoleń wnoszona jest w 3 równych ratach w terminach wskazanych ustawowo, to jednak w roku utraty ważności zezwolenia (także w roku jego uzyskania) liczba rat może być inna, zważywszy na termin utraty zezwolenia i ustawowo określone terminy wnoszenia rat. Zawsze jednak wysokość rat powinna być równa. Zgodnie z art. 11¹ ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wysokość opłaty za korzystanie z zezwolenia w roku uzyskania oraz roku utraty jego ważności, ustalana jest w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia w danym roku.

Czy istnieje możliwość wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych za pośrednictwem Internetu?

W opinii Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej – ustawa) nie przewiduje możliwości wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez internet. Określa ona jedynie dwie podstawowe kategorie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży. Mianowicie, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Zgodnie z art.

70 § 2. KC, „W razie wątpliwości umowę poczytuje się za zawartą w miejscu otrzymania przez składającego ofertę oświadczenia o jej przyjęciu, a jeżeli dojdzie do składającego ofertę oświadczenia o jej przyjęciu nie jest wymagane albo oferta jest składana w postaci elektronicznej - w miejscu zamieszkania albo w siedzibie składającego ofertę w chwili zawarcia umowy.”. W związku z powyższym, gdyby dopuścić możliwość sprzedaży napojów alkoholowych przez internet, pojawiłby się problem precyzyjnego określenia miejsca sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie, bowiem z art. 96 ustawy, sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych odbywa się w jedynie punktach sprzedaży (wymienionych w przepisie). Natomiast warunkiem sprzedaży napojów alkoholowych, o którym mowa w art. 18 ust. 7 pkt. 6 ustawy, wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem odbywa się tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu. Dodatkowo, produkt, którego sprzedaż dopuszcza się jedynie na podstawie zezwoleń, powinien być dostępny jedynie w punktach sprzedaży objętych tymi zezwoleniami, przy jednoczesnym założeniu szczególnej kontroli nad jego obrotem. W przypadku napojów alkoholowych, argumentem jest przepis art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy, zgodnie, z którym polityka społeczna państwa powinna dążyć do ograniczania dostępności napojów alkoholowych. Podobne zadanie mają organy samorządów gmin, które w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obowiązane są określić zasady ograniczania dostępności alkoholu na terenie gminy. Ponadto należy zwrócić szczególną uwagę na wymóg przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt lub pod zastaw, por. art. 15 ust. 1 ww. ustawy. Naruszenie powyższego zakazu stanowi jak wiadomo występki zagrożony grzywną. W tym miejscu, należy wyrazić wątpliwości dotyczące poważnego niebezpieczeństwa naruszenia przepisów art. 15 ustawy, głównie ze względu na brak możliwości poddania kontroli omawianego zjawiska, przez upoważnione do tego organy. Wydaje się więc, iż w obecnym stanie prawnym istnieją argumenty przemawiające za brakiem możliwości prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych przez internet.

Czy przedsiębiorca, któremu wygaszono zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych ze względu na niewniesienie opłaty, może nadal prowadzić sprzedaż alkoholu w punkcie objętym zezwoleniem?

Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego jednym z elementów decyzji administracyjnej jest data jej wydania (art. 107), zaś organ wydający decyzję jest nią związany od chwili doręczenia lub ogłoszenia stronie (art. 110). Od chwili doręczenia lub ogłoszenia biegnie również termin wyznaczony do złożenia odwołania od decyzji, które wstrzymuje jej wykonanie. Wyjątek stanowią decyzje, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzji o wygaszeniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie można nadać tego charakteru. Zatem omawianej decyzji nie można zrealizować w przypadku wszczęcia przez przedsiębiorcę procedury odwoławczej do czasu jej zakończenia, co oznacza możliwość kontynuowania sprzedaży w oparciu o dotychczasowe zasady.

Czy przedsiębiorca narusza zasady korzystania z zezwolenia wnosząc opłatę w poniedziałek, podczas gdy ostatni dzień terminu do wniesienia opłaty przypadał w sobotę?

Ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy nie kwalifikuje sobót jako dni wolnych od pracy. Zgodnie z Uchwałą Składu Siedmiu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 czerwca 2001 r. (FPS 7/2000), jeśli dzień wolny od pracy w pięciodniowym tygodniu pracy (art. 129 § 1 i art. 129[7] kodeksu pracy w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 1 marca 2001 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy, Dz. U. 2001 r. Nr 28 poz. 301) przypada w sobotę (nieobjętą ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach

wolnych od pracy - Dz. U. 1951 r. Nr 4 poz. 28 ze zm.), to dzień ten należy uznać za równorzędny z dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu art. 57 § 4 kpa w związku z art. 59 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. 1995 r. Nr 74 poz. 368). W związku z powyższym należy przyjąć, iż wniesienie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w poniedziałek można uznać za dochowanie terminu, o którym mowa w art. 11[1] ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że orzecznictwo w tej materii jest dość niejednolite, jednak administracja kierując się zasadą nadrzędności interesu obywateli, do której stosowania zobowiązuje ją art. 7 kpa, może zastosować podane wyżej stanowisko.

Czy gmina może określić w uchwale dodatkowe warunki prowadzenia sprzedaży?

Dotychczas obowiązujące przepisy ustawy zawierały delegację do określenia w drodze uchwały przez organ stanowiący jednostki samorządu warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych. Zgodnie ze znowelizowanym art. 12 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, rada może określać jedynie lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych. W związku z powyższym, obecnie brak w ustawie upoważnienia do regulowania warunków prowadzenia sprzedaży w drodze aktów prawa miejscowego.

Czy samorząd gminny może określać czas otwarcia punktu sprzedaży napojów alkoholowych w uchwale podjętej na podstawie art. 14 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości?

Jedyną i samodzielną podstawę prawną dla określania przez radę gminy godzin otwarcia placówek handlu detalicznego oraz placówek gastronomicznych stanowi art. XII § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24 poz. 142). Powyższe stanowisko potwierdził NSA w wyroku z dnia 18 grudnia 1998 r. (sygnatura akt - II S.A. 1086/98). Na podstawie art. 14 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, na określonych obszarach gminy ze względu na ich charakter, gmina może wprowadzić czasowy lub stały zakaz sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych. W przypadku zastosowania powyższego przepisu należy wziąć pod uwagę przede wszystkim szczególnie charakter miejsca, w którym będzie wprowadzane ograniczenie.

Czy gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych może wydać negatywną opinię w sprawie przewidzianej w art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości ze względu na fakt wcześniejszego naruszania zasad i warunków korzystania z zezwolenia?

Opinia gminnej komisji, o której mowa w art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości, może dotyczyć jedynie zgodności rozpatrywanego zezwolenia z uchwałami rady gminy podjętymi na podstawie ust. 1 i 2 podanego wyżej artykułu. Dotyczą one limitu oraz zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych i nie mogą wykraczać poza wskazaną materię.

Czy przedsiębiorca, któremu wcześniej cofnięto zezwolenie, może ubiegać się o nie ponownie, tym razem występując jako wspólnik spółki cywilnej?

Konsekwencją cofnięcia zezwolenia jest niemożność ubiegania się o jego udzielenie przez okres trzech lat. Jeżeli przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, będzie się w tym czasie ponownie ubiegał o zezwolenie jako wspólnik spółki cywilnej, wówczas wydanie takiego zezwolenia nie będzie możliwe. Należy również zaznaczyć, iż zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej, podmiotami zezwolenia są wspólnicy spółki cywilnej, a nie spółka.

W związku z obecną sytuacją w naszym kraju, nie ma możliwości spotkania się bezpośrednio, aby przypomnieć sobie obowiązujące przepisy, postanowiliśmy więc przygotować materiał dla Państwa. Jeżeli macie Państwo jakieś pytanie, na które nie znaleźliście odpowiedzi w powyższym tekście, zapraszam do zadawania poprzez pocztę elektroniczną na adres profilaktyka@bestwina.pl lub telefonicznie na numer 668 193 540. Życzymy wszystkim dużo zdrowia i wytrwania w czasie pandemii.